

Het **beginners-** boek voor de Mac

Direct aan de slag met een Apple computer

HET BEGINNERSBOEK VOOR DE MAC

Sabine van Erp

Inhoud

1	De inrichting van uw nieuwe Mac	9
1.1	In 10 stappen klaar voor de start	9
2	Wat kunt u allemaal doen met uw Mac?	15
2.1	Uw Mac gebruiken wanneer er geen internetverbinding is	15
2.2	Uw Mac gebruiken met een internetverbinding	15
	Welk abonnement?	16
	Moet ik een virusscanner bij mijn abonnement nemen?	16
	Wel of niet internetbankieren?	16
3	De werkomgeving verkennen	17
3.1	Het opstartscherm	17
3.2	Werken met de Finder	18
	Menu's behorend bij de Finder	18
	Indeling van de Finder	20
	Scrollen in het venster van de Finder	21
	De lettergrootte van de Finder aanpassen	22
3.3	Het Dock aanpassen	23
	Een snelkoppeling verwijderen uit het Dock door middel van 'slepen'	23
	Een snelkoppeling in het Dock plaatsen vanuit de Finder	25
3.4	Een programma opstarten en afsluiten	26
	Een programma opstarten	26
	Een programma afsluiten	28
3.5	Updates installeren	28
4	Hoe werkt het toetsenbord?	30
4.1	Een tekstverwerkingsprogramma openen	30
4.2	Letters typen	31
4.3	Hoofdletters maken	32
4.4	Getallen maken	33
4.5	Het euroteken (€) typen	33
4.6	De functietoetsen	34
	Escape	34
	Helderheid van het beeldscherm	34
	Exposé	34
	Dashboard	34
	Volumeknoppen	35
	Eject	35
4.7	Tekstverwerking in het kort	35
	Tekst groter maken	35
	Tekst wissen	35
	Help, ik ben aan het eind van de regel...	36
	Het gebruik van de enter- (of return-)toets	37
	Eventjes oefenen...	37
	Witruimte verkleinen	39

Navigeren door uw tekst	39
Het gebruik van de tab-toets	40
Hebt u nog zin om de volgende oefening te doen?	41
5 Werken met vensters	42
5.1 De grootte van een venster aanpassen	42
5.2 Een venster verslepen	43
5.3 Werken met meerdere vensters	43
Schakelen met behulp van de exposé-toets	44
Schakelen door op de vensters te klikken met de muis	46
6 En nu: Op internet...!	48
6.1 Verbinding maken met een modem	48
6.2 De browser starten	49
6.3 De eigen startpagina instellen	50
6.4 Een website opzoeken	52
Een zoekopdracht geven aan Google	53
Het adres rechtstreeks intypen in de adresbalk	56
6.5 De lettergrootte aanpassen	58
6.6 Bladwijzers maken	59
Top Sites	62
7 Een start maken met e-mail	63
7.1 Een e-mailaccount instellen	63
Een fout herstellen of gegevens aanpassen in een bestaand e-mailaccount	66
7.2 De lettergrootte aanpassen	67
7.3 Een e-mail opstellen en versturen	69
7.4 Een e-mail ontvangen en beantwoorden	72
7.5 Een e-mail verwijderen	74
7.6 Ongewenste e-mail: spam	75
7.7 Het e-mailprogramma stand-by houden of afsluiten	77
8 E-mailen en foto's	78
8.1 Meegestuurde foto's bekijken	78
8.2 Meegestuurde foto's in iPhoto bewaren	80
8.3 Een e-mail met foto's versturen	82
9 Foto's beheren met iPhoto 11	86
9.1 Verkennen van de werkomgeving	86
De BIBLIOTHEEK met de bronnenlijst	87
Het informatiepaneel	90
De schermvullende weergave	91
De knoppenbalk	92
9.2 Foto's importeren in iPhoto	94
Foto's importeren vanuit een digitale camera met behulp van een USB-kabel	94
Foto's importeren van een SD-kaart uit de digitale camera	96
Foto's importeren vanaf een USB-stick	96
9.3 Een album maken	97
Foto's toevoegen en verwijderen bij een bestaand album	99
Een album verwijderen	101

9.4	Een diavoorstelling met geluid maken	101
	Een diavoorstelling samenstellen en opslaan	104
9.5	Een e-mail met foto versturen vanuit iPhoto	105
10	Werken met iTunes	107
10.1	Verkennen van de werkomgeving	107
	Voorkeuren aanpassen	108
	De bibliotheek	110
	De weergave aanpassen	111
10.2	Een cd importeren in iTunes	111
	Importinstellingen	112
	En nu... importeren!	113
10.3	Een afspeellijst maken	115
	Tracks/nummers verwijderen uit een afspeellijst	117
	Tracks/nummers definitief verwijderen uit de muziekbibliotheek	118
10.4	Een cd branden	118
10.5	Muziek luisteren op uw Mac	120
10.6	Naar de radio luisteren	121
10.6	Muziek op uw iPod of mp3-speler zetten	122
	Muziek op een iPod zetten	122
	Muziek op een mp3-speler zetten	126
11	Photo Booth voor foto en videobeelden	129
11.1	Foto's maken van uzelf	129
	De flitsfunctie uitschakelen	130
	Snel vier foto's maken	130
11.2	Effecten	130
11.3	Een videofragment opnemen	131
11.4	De gemaakte foto of film gebruiken voor...	131
	De foto of video versturen per e-mail	132
	De foto of video importeren in iPhoto	132
	De foto gebruiken als afbeelding voor uw account	132
	De foto gebruiken als afbeelding voor iChat	132
	Een foto afdrukken op uw printer	132
12	Een adresboek maken	133
12.1	Verkennen van de werkomgeving	133
	De weergave zo nodig aanpassen	136
	Uw eigen kaart instellen	136
12.2	Gegevens invoeren in Adresboek	137
	Een contactpersoon/kaart verwijderen	138
	Telefoonnummers vergroot weergeven	139
12.3	Enveloppen, etiketten of een contactlijst afdrukken	139
13	Werken met bestanden	142
13.1	Wat is een bestand?	142
13.2	Een bestand opslaan	142
13.3	Een bestand openen	144
13.4	Een bestand verwijderen	144
13.5	De Prullenmand	145

De weergave aanpassen	146
Een bestand vinden in de Prullenmand	146
De Prullenmand legen	147
14 Handige helpers	148
14.1 Spotlight	148
14.2 Dashboard	149
14.3 Speciale tekens invoegen in een tekst	150
15 Mac's standaard-voorzieningen bij handicaps	153
15.1 Visuele hulpmiddelen	153
De schermresolutie aanpassen	153
Schermvergroting	155
Contrast- en beeldschermaanpassingen	157
De muiswijzer vergroten	157
De pictogrammen in het Dock vergroten	157
De weergave in de Finder vergroten	158
15.2 VoiceOver en tekst naar spraak	160
Een Nederlandse stem downloaden	162
De Nederlandse stem als standaard instellen	165
Tekst-naar-spraak	167
15.3 Hulpfuncties bij gebruik van het toetsenbord	168
Meerdere toetsen tegelijk indrukken lukt niet goed	168
Lettttttrrrrrrrsssss dubbeltypen	169
Typen met behulp van het toetsenbord is fysiek niet mogelijk of wenselijk	171
16 Techniek en storing	175
16.1 Wat zit er onder de 'motorkap'?	175
16.2 Er blijft een programma 'hangen'	176
16.3 Mijn computer gaat niet uit	178
16.3 Ik krijg mijn cd/dvd er niet meer uit	178
16.5 Mijn computer start niet meer op	180
U ziet een knipperend vraagteken op uw scherm	180
Bijlage De muis en het trackpad	185
De muis	185
De houding van uw hand ten opzichte van de muis	185
(Enkel)klikken	186
Dubbelklikken	186
Scrollen	186
Slepen	187
Instellingen voor de muis	187
Het trackpad	189
(Enkel)klikken	189
Dubbelklikken	189
Instellingen voor het trackpad	189
De muiswijzer	191

1 De inrichting van uw nieuwe Mac

In dit hoofdstuk komt het volgende aan bod:

Het gebruiksklaar maken van een computer in 10 stappen:

- na aankoop van een nieuwe computer
- na herinstallatie van een tweedehands computer

1.1 In 10 stappen klaar voor de start

Als de splinternieuwe Mac ‘vers’ uit de doos komt en u voor het eerst de computer opstart, moeten er enkele instellingen worden gemaakt. Het gebruiksklaar maken is beslist niet ingewikkeld. Ontspan, adem diep in en uit en begin.

Stap 1

Klik met de muisaanwijzer op het land waar u zich bevindt. Bevestig daarna uw keuze door op **Ga door** te klikken. Zo komt u in het volgende scherm terecht.

Figuur 1.1

.....

Wanneer u een nieuwe iMac of MacBook koopt, overweeg dan om de verpakking te bewaren. Mocht u de Mac ooit willen verkopen of inruilen, dan krijgt u er een betere prijs voor wanneer u hem in de originele verpakking aanbiedt.

.....

Stap 2

Kies voor de toetsenbordindeling *Nederlands*. Bevestig daarna uw keuze door op **Ga door** te klikken.

Figuur 1.2

Stap 3

Ik ga ervan uit dat dit uw eerste Mac is. We kiezen dan ook de laatste optie. Bevestig steeds uw keuze door op **Ga door** te klikken.

Figuur 1.3

Stap 4

Dit kan een lastige keuze zijn. Het is niet erg wanneer u hier iets verkeerd invult. U raadt het al: klik weer op **Ga door**.

Figuur 1.4

Stap 5

Dit kunt u overslaan. Laat de vakken gewoon leeg en klik op **Ga door**.

Figuur 1.5

.....
Situaties als hierboven zult u vaker tegenkomen in 'computerland'. Men vraagt u gewoon of u een abonnement (Apple ID) wilt nemen zodat u makkelijk aankopen kunt doen in de Apple-winkel. U kunt dit later alsnog doen.
.....

Stap 6

Vul deze velden in. De velden *Bedrijf of onderwijsinstelling* en *E-mailadres* kunt u leeg laten. Klik op **Ga door**.

Registratiegegevens

Voer uw persoonlijke gegevens in. Deze gegevens worden gebruikt om uw Apple product te registreren en uw gebruikersaccount aan te maken. Daarnaast worden deze gegevens in Adresboek bewaard als uw persoonlijke contactgegevens en worden ze gebruikt voor de configuratie van uw Mail-account.

Voornaam: 	Netnummer: Abonneenummer:
Achternaam: 	Adres:
Bedrijf of onderwijsinstelling: 	Postcode:
E-mailadres (indien van toepassing): 	Plaats, gewest of provincie:

Raadpleeg het beleid van Apple ten aanzien van de privacy van klanten als u meer wilt weten over de manier waarop Apple uw persoonlijke gegevens beschermt.

Figuur 1.6

.....

Veel mensen zien er tegenop om een computer te installeren, dat wil zeggen: klaar te maken voor gebruik. Zie het maar als het inrichten van een nieuw huis, het is spannend en leuk en er kan eigenlijk niets misgaan.

.....

Stap 7

We zijn er bijna! Klik op de blauwe pijltjes aan de rechterkant van het keuzevak zodat er een uitklapmenu verschijnt en maak een keuze.

Nog enkele vragen

Apple kan u nog beter van dienst zijn als u deze laatste registratievragen beantwoordt.

Waar gaat u deze computer hoofdzakelijk gebruiken?

Wat is de beste omschrijving van wat u doet?

☐ Ik wil graag door Apple op de hoogte worden gehouden van nieuws, software-updates en de laatste informatie over producten en diensten zodat ik mijn Apple producten optimaal kan benutten.

Figuur 1.7

Stap 8

Dit is een belangrijke pagina. Hier maakt u een *Account* (een toegang) tot uw Mac. Zie het als een persoonlijke voordeursleutel van uw huis. De sleutel van uw huis geeft u eigendomsrechten.

De 'sleutel' van de Mac bestaat uit een combinatie van een *Korte naam* en een *Wachtwoord*. Op basis van het invulvak *Naam* doet de computer een voorstel voor een *Korte naam*. Accepteer deze en verzin zelf een *Wachtwoord*. Het is heel belangrijk dat u dit wachtwoord onthoudt! Zonder wachtwoord kunt u geen programma's installeren die u dadelijk hard nodig hebt. Ook kunt u geen noodzakelijk onderhoud plegen aan uw Mac.

Figuur 1.8

U moet uw wachtwoord nogmaals invullen in het invulvak *Controle*. U ziet wederom stippetjes in plaats van tekst. De computer controleert of u exact hetzelfde wachtwoord invult. Een foutje tijdens het typen is tenslotte snel gemaakt.

Help, ik zie alleen maar puntjes en geen letters!!

Wanneer u bij het invulvak *Wachtwoord* tekst intypt, verschijnen er stippen in plaats van letters. Dit is geen foutje hoor! Dat doet men omdat uw wachtwoord 'top secret' is.

.....

Bij *Wachtoordaanwijzing* kunt u voor uzelf een geheugensteuntje opschrijven. Ik heb hier *ID* ingevuld; dat is voor mij een aanwijzing wat mijn wachtwoord is.

Stel u kiest als wachtwoord 'Snuffel', omdat uw eerste hondje Snuffel heette. Dat is voor u makkelijk te onthouden. In het vak *Wachtoordaanwijzing* typt u dan *naam eerste hond beginnend met een hoofdletter*. Mocht u dadelijk uw wachtwoord foutief intypen, dan krijgt u de wachtoordaanwijzing als geheugensteuntje te zien. Let wel

op! Een wachtwoord is hoofdlettergevoelig: *snuffel* is voor het besturingssysteem niet gelijk aan *Snuffel*.

Stap 9

De keuze is aan u. Als beginner zou ik het u niet aanraden.

Figuur 1.9

Stap 10

Dit is de eindstreep. Ziet u, het was niet erg moeilijk. Geef uzelf evengoed een schouderklopje.

Figuur 1.10

2 Wat kunt u allemaal doen met uw Mac?

In dit boek gaan we ervan uit dat u over voldoende vaardigheden beschikt ten aanzien van het hanteren van de muis en het trackpad. Is dit niet het geval, lees dan eerst de bijlage 'De muis en het trackpad' achter in dit boek.

2.1 Uw Mac gebruiken wanneer er geen internetverbinding is

U kunt uw computer prima gebruiken zonder internet. Een aantal voorbeelden van computergebruik zonder internet zijn:

- Een brief/boek schrijven en vervolgens uitprinten met een printer.
- Een computerspelletje spelen, zoals Chess/schaak (aanwezig op uw Mac) en vele andere spellen die speciaal voor de computer worden gemaakt. Zorg wel dat u de Mac-versie van het spel koopt en niet de Windows-versie.
- Foto's van een digitale fotocamera op de computer overbrengen en deze bewerken met iPhoto (aanwezig op uw Mac).
- Films van een digitale filmcamera op de computer overbrengen en deze bewerken met iMovie (aanwezig op uw Mac).
- Dvd's en cd's branden met materiaal dat u eerder op de computer hebt bewerkt met iDVD (aanwezig op uw Mac).
- Muziek van cd overbrengen op de computer en daarna op een draagbare muzikspeler zetten, zoals een iPod of een mp3-speler.
- Muziek componeren met GarageBand (aanwezig op uw Mac).
- Een film kijken vanaf dvd met dvd-speler (aanwezig op uw Mac).
- Muziek beluisteren die u eerder van cd hebt geïmporteerd met iTunes (aanwezig op uw Mac).

2.2 Uw Mac gebruiken met een internetverbinding

Wanneer uw computer aangesloten is op internet zijn er veel mogelijkheden. Hier een paar voorbeelden:

- E-mail versturen en ontvangen, al of niet met foto's.

- Informatie opzoeken op internet, zoals de vertrektijden van het openbaar vervoer, een telefoonnummer van een bedrijf of de (bij)werking van medicijnen.
- Nieuwe muziek downloaden van de iTunes Store (tegen betaling).
- Beeldtelefoneren met andere computergebruikers (familieleden/vrienden in het buitenland) via Face Time of Skype.
- De Hyves-/Facebook-pagina's van bekenden bezoeken.
- Chatten met bekenden of onbekenden.
- Spelletjes *online* spelen. Online betekent dat uw computer is verbonden met internet. Met behulp van een *browser*programma zoals Safari kunt u een spel spelen dat niet op uw computer staat geïnstalleerd. U maakt dus gebruik van een onlinedienst, net zoiets als een voicemaildienst bij uw telefoon. Het spel Bridge bijvoorbeeld, is verkrijgbaar als dvd voor de Mac (Bridge Baron 21) die u na aankoop op uw computer installeert. Online kunt u via uw browserprogramma Safari Bridge Base Online spelen op het volgende adres: <http://www.bridgebase.com/>.

2.3 Enkele opmerkingen ten aanzien van internet

Welk abonnement?

Tegenwoordig wordt een abonnement voor internet meestal gecombineerd met telefonie (internet en bellen) of zelfs met televisie erbij. Als u een beginnende computergebruiker bent, kunt u het best kiezen voor het goedkoopste internetabonnement. Kiezen voor extra snelheid (= een duurder abonnement) kan later altijd nog. Informeer bij uw huidige telefoonaanbieder of ze een internetverbinding bij uw adres kunnen realiseren. Informeer ook naar de voorwaarden rondom het telefoneren. Er bestaan abonnementsvormen waarbij u tien euro extra per maand betaalt en daarna bijna gratis kunt bellen naar vaste nummers. Een dergelijk pakket kost u rond de veertig euro per maand. Informeer naar de kosten van een monteur die alles bij u thuis komt installeren.

Moet ik een virusscanner bij mijn abonnement nemen?

Veel providers bieden u een virusscanner aan waarvoor u per maand een paar euro extra betaalt. Dat lijkt handig, maar deze pakketten (zoals PC Veilig van KPN) zijn bedoeld voor Windows-computers. Niet aanschaffen dus, want ze werken niet op uw Mac! Volgens Apple kunt u zonder virusscanner het internet op. Mac OS X is (voorlopig) voldoende beschermd. De meeste virussen worden voor Windows-computers ontworpen.

Wel of niet internetbankieren?

Het regelen van bankzaken via internet (internetbankieren) raad ik u alleen aan wanneer u goed zicht hebt op de werking van uw computer. Internetbankieren is naar mijn mening volkomen veilig. De mens achter het internetbankieren moet echter weten waar hij/zij mee bezig is en grip hebben op het proces. Probeer het desnoods een aantal maal onder begeleiding van een vertrouwd persoon. Wanneer u merkt dat u in de war raakt van de verschillende handelingen, dan is 'de zaken bij het oude laten' misschien een beter/veiliger alternatief voor u.

3 De werkomgeving verkennen

In dit hoofdstuk komt het volgende aan bod:

- Het opstartscherm
- Werken met de Finder
- Het Dock aanpassen
- Een programma opstarten en afsluiten
- Updates installeren
- De computer uitzetten

3.1 Het opstartscherm

Wanneer de computer opgestart is, verschijnt een scherm dat er ongeveer uit zal zien als figuur 3.1. U ziet een achtergrond (meestal een mooie foto) met daarop allerlei kleine plaatjes en een venster in het midden. Die achtergrond noemt men het *Bureaublad*. Net als op een echt bureaublad in uw werkkamer liggen er gereedschappen klaar waarmee u aan de slag kunt.

Figuur 3.1 Het opstartscherm met het Bureaublad

Aan de rechterzijde ziet u een plaatje van een zilverkleurig doosje waaronder Mac OS X staat. Dit staat symbool voor de harde schijf die in uw computer zit. Bij de nieuwere versies van het besturingssysteem van Apple zijn enkele veranderingen aangebracht. Daarin ziet u standaard geen symbool van de harde schijf op uw bureaublad. Helemaal onderaan ziet u een doorzichtige balk met allerlei plaatjes erop. Dit is het *Dock*. De plaatjes noemt men *pictogrammen*. Het Dock (Engels voor: aanlegplaats/dok) is de plek waarop een aantal 'werkmaterialen' klaarstaan. Die werkmaterialen bestaan bij de computer uit programma's. Op uw computer bevinden zich veel meer programma's dan er in het Dock staan; de makers van uw Mac hebben er vast een aantal ingezet. U kunt het Dock aanpassen aan uw eigen situatie, zodat de programma's waar u het liefst mee werkt steeds klaarstaan. Programma's waar u niet mee werkt kunt u verwijderen. Dit wordt uitgelegd in paragraaf 3.3.

3.2 Werken met de Finder

In het midden van het scherm ziet u een klein venster met daarin pictogrammen en tekst. Dit is het venster van de *Finder*. De Finder is de startplek van waaruit u alles kunt vinden en beheren wat er op uw computer staat aan programma's en documenten (foto's/teksten en dergelijke).

Het is handig als u leert werken met de Finder. Het venster van de Finder start meestal op wanneer de computer wordt opgestart.

Menu's behorend bij de Finder

In figuur 3.2 ziet u helemaal boven in het scherm een aantal woorden staan. Dit noemt men het *menu*. Wanneer u met de muiswijzer op zo'n menuonderdeel klikt, verschijnen er *menu-items*. Bij alle programma's die u gebruikt op uw computer ziet u boven in het scherm soortgelijke menu's staan. De menu's zijn contextgevoelig. Door het klikken op bepaalde menu-items kunt u de computer opdrachten geven.

Ik zie helemaal geen Finder-venster!

Ziet u geen Finder-venster, dan kunt u het zichtbaar maken door in het Dock te klikken op de snelkoppeling van de Finder helemaal linksonder in uw computerscherm.

.....

Figuur 3.2 De menu's behorend bij het venster van de Finder

Figuur 3.3 De weergave van de Finder veranderen

We gaan het beeld aanpassen met het menu **Weergave**. Klik met de muiswijzer op het menu **Weergave** en klik vervolgens op **Kolommen** (zie figuur 3.3). De weergave is veranderd zoals in figuur 3.3. Probeer de andere weergaveopties ook uit en eindig met de weergave in kolommen.

Figuur 3.4 De Finder, weergave in kolommen

Indeling van de Finder

Links in het venster van de Finder ziet u een aantal pictogrammen/plaatjes met een woord erbij staan. Uw Finder-venster kan er hetzelfde uitzien als in figuur 3.3. Hebt u echter een ouder type besturingssysteem, dan zult u wel enkele elementen herkennen maar de indeling is iets anders.

We richten ons op de vier onderdelen Bureaublad, 'Gebruikersnaam', Programma's en Documenten. Bij oudere versies van het besturingssysteem ziet u ook Films, Muziek en Afbeeldingen in de linkerkolom staan. Bij de versie in dit boek staan deze drie items 'verstopt' onder de gebruikersnaam (zoals u kunt zien in figuur 3.4).

Verwarring...

Laat u niet in verwarring brengen wanneer het beeld dat u op uw computer ziet iets verschilt van dat in dit boek. Dat hoeft geen probleem te zijn. Misschien hebt u een ouder type computer of iemand anders heeft uw computer anders ingericht. Vergelijk het met de inrichting van een auto. Elke auto heeft een lichtsakelaar, maar die zit niet bij elke auto op dezelfde plek. Soms moet u gewoon even rustig zoeken.

.....

De logica van het werken met de Finder is dat wanneer u aan de linkerkzijde met de muis klikt op een onderdeel, de kolom rechts ervan toont waar u uit kunt kiezen. In figuur 3.3 is er geklikt op het pictogram van het huisje waar de gebruikersnaam bij staat. In de kolom ernaast ziet u wat de inhoud is, waar u weer uit kunt kiezen.

Zie de Finder als een kast. In die kast hangen verschillende opbergmappen. Er hangt een map voor Programma's, een map voor Afbeeldingen, een map voor Films, een map voor Documenten en nog een aantal andere. In de map Documenten bewaart u alles wat u schrijft/typt, in de map Programma's staan alle programma's die op de computer

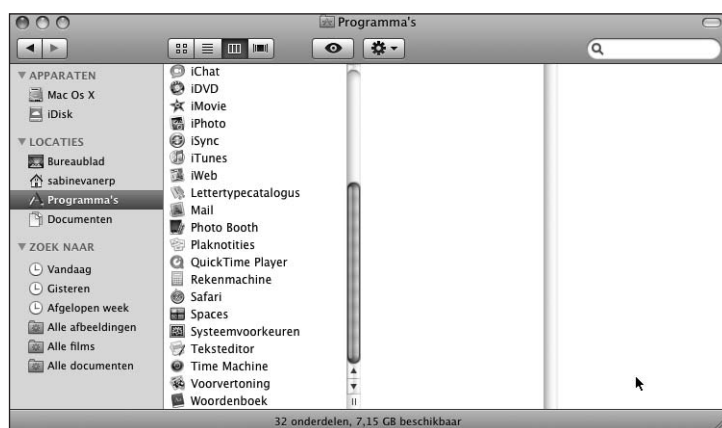
staan en in de map Afbeeldingen worden alle foto's en plaatjes bewaard. Klikte u maar eens op de map Programma's. U ziet dat de map als het ware opspringt in de kolom ernaast.

Figuur 3.5 De inhoud van de map Programma's

Scrollen in het venster van de Finder

Wanneer u figuur 3.5 goed bekijkt, ziet u dat de lijst met programma's in de tweede kolom ophoudt bij *Lettertypecatalogus*. De lijst is echter langer. Het venster is niet lang genoeg om de lijst helemaal te tonen. Dat kunt u zien aan de blauwe balk aan de bovenkant tussen de tweede en de derde kolom. De computer maakt die balk vanzelf aan als er onvoldoende ruimte is om alle informatie in het venster te tonen. Zo'n balk noemen we een *schuifbalk* of *scroll bar*. Een scroll bar kunt u naar beneden 'trekken' met uw muis, zodat de tweede kolom naar boven opschuift. De techniek van het scrollen is afhankelijk van de gebruikte muis of het trackpad (bij een laptop). De nieuwste muis van Apple heeft net als het trackpad van een laptop een volledig gladde bovenkant.

Figuur 3.6 Nogmaals de tweede kolom, nu naar beneden gescrold

Scrollen doet u door met één vinger over de bovenkant van de muis te bewegen, terwijl u de muiswijzer boven de kolom die u naar beneden wilt scrollen houdt. Bij de oudere typen muis ziet u een knopje aan de bovenkant, het scrollwiel. U rolt met uw wijsvinger het wielje naar u toe terwijl u de muiswijzer boven de gewenste kolom houdt. Bij een laptop wrijft u met uw middel- en ringvinger van boven naar beneden over het trackpad. De vingers houdt u op twee centimeter afstand van elkaar. De muiswijzer moet ook hier eerst boven de plek staan die u naar beneden wilt scrollen.

De lettergrootte van de Finder aanpassen

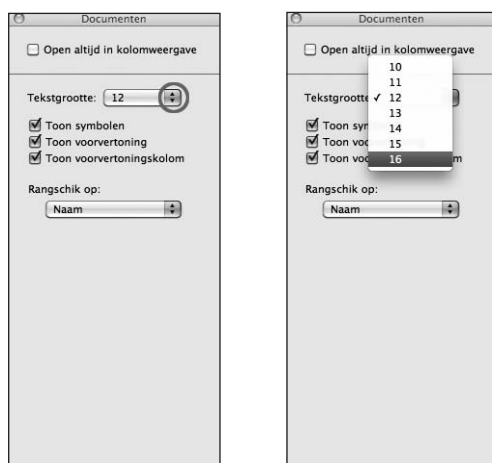
U kunt de lettergrootte van de Finder aanpassen. Klik op het menu **Weergave** en kies voor **Toon weergaveopties** (zie figuur 3.7).

Figuur 3.7 De instellingen voor de weergave aanpassen

Klik op de blauwe pijltjes achter *Tekstgrootte* (zie figuur 3.8) om het keuzemenu te openen. Kies voor *16 punten* en sluit het scherm af door op de sluitknop in de linkerbovenhoek te klikken.

In hoofdstuk 15 worden meerdere aanpassingen beschreven voor mensen met visuele beperkingen.

Figuur 3.8 De lettergrootte van de Finder aanpassen

Figuur 3.9 De pictogrammen en de tekst zijn nu groter

3.3 Het Dock aanpassen

De doorzichtige balk onder in het scherm met daarop pictogrammen wordt dus het Dock genoemd. Eenmaal klikken met de muis op zo'n pictogram heeft tot gevolg dat het bijbehorende programma start. Zie het als een snelle startknop. Dit noemt men een *snelkoppeling*.

De snelkoppelingen die in het Dock staan, zijn daar door u of door anderen geplaatst. Wanneer de computer helemaal nieuw is, bevinden zich standaard een aantal snelkoppelingen in het Dock. U kunt deze naar wens verwijderen of u kunt snelkoppelingen van vaak gebruikte programma's toevoegen. Zo hoeft u ze niet eerst in de Finder op te zoeken en van daaruit te starten. Gemak dient de mens!

Figuur 3.10 Het Dock met snelkoppelingen

De twee snelkoppelingen die u altijd zult zien in het Dock zijn de pictogrammen van de Finder (uiterst links) en van de Prullenmand (uiterst rechts). Deze snelkoppelingen kunnen niet uit het Dock verwijderd worden. Het pictogram van de Prullenmand verandert van vorm wanneer u een cd-rom of een dvd met uw computer afspeelt. U ziet dan een uitwerpsymbool: ▲

Een snelkoppeling verwijderen uit het Dock door middel van 'slepen'

We gaan als oefening de snelkoppeling van iCal uit het Dock verwijderen. Wees niet ongerust dat hiermee het programma van uw computer verdwijnt. U verwijdert slechts de snelkoppeling. Laat alleen snelkoppelingen staan van programma's waar u echt mee werkt. De rest verwijdert u gewoon. U kunt ze altijd weer terugplaatsen.

Figuur 3.11 De snelkoppeling iCal

De techniek die we hierbij gebruiken heet *slepen*. Slepen kunt u zowel met de muis als met het trackpad van de laptop uitvoeren. We gaan eerst met de muiswijzer naar het pictogram iCal. U ziet dat de plek reageert op de muiswijzer door het tonen van de naam.

Met de muis

Druk nu de voorzijde van de muis in zonder de druk te verminderen. Dit is dus anders dan klikken, waarbij u de muis eenmalig kort indrukt en weer loslaat. Beweeg de muiswijzer een stuk naar boven. Als u het goed doet, ziet u dat het pictogram van iCal als het ware aan uw muiswijzer vastgekleefd zit. U sleept het pictogram uit het Dock. Wanneer u nu de druk op de muis vermindert, voelt u de muis als het ware 'ontklikken'. U hoort een zacht plofje en ziet een wolkje, alsof het pictogram in rook opgaat (zie figuur 3.12). Dit is een animatie die de programmeurs als vermaak hebben toegevoegd.

Figuur 3.12 iCal wordt uit het Dock gesleept

Met het trackpad

Uw muiswijzer bevindt zich boven het pictogram van iCal. Ga met de wijsvinger van uw linkerhand naar de voorste rand (bij uw lichaam) van het trackpad en druk die plek in zonder de druk te verminderen. Dit is dus anders dan klikken, waarbij u die plek eenmalig kort indrukt en weer loslaat. Maak met uw rechtermiddelvinger een wrijvende beweging op het vlak van het trackpad naar boven (naar het scherm toe). Wanneer het goed gaat, ziet u net als in de beschrijving met de muis dat het pictogram uit het Dock wordt getrokken. Haal uw linkerwijsvinger van het trackpad, zodat de muis 'terugklikt'. Het pictogram van iCal verdwijnt in het niets.

Het slepen lukt niet, wat gaat er mis?

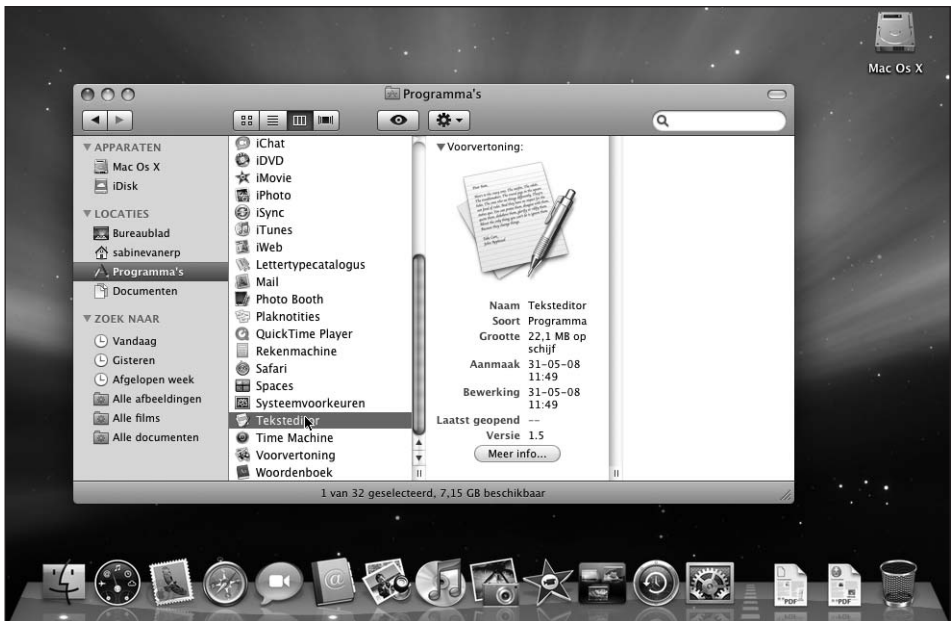
Voordat u de muis of het trackpad indrukt moet de muiswijzer zich precies boven op de snelkoppeling bevinden. Zit u ernaast, dan gebeurt er niets. Wanneer u ziet dat er door uw poging om te slepen een programma gestart wordt, dan hebt u op de snelkoppeling geklikt. Dat is een andere techniek. Bij slepen houdt u de muis ingedrukt terwijl u de muiswijzer verplaatst. Sluit het door u (per onge-

luk) geopende programma af zoals beschreven in paragraaf 3.4 en probeer het opnieuw. Bedenk dat deze techniek enige oefening vergt.

.....

Een snelkoppeling in het Dock plaatsen vanuit de Finder

Stel dat u regelmatig werkt met het programma Teksteditor. Dit is een simpel programma voor tekstverwerking. Dan moet u elke keer het venster van de Finder openen, in de linkerkolom eenmaal klikken op **Programma's**, dan naar beneden scrollen tot u het programma Teksteditor in beeld krijgt en vervolgens dubbelklikken op het Teksteditor-pictogram. Het zou veel makkelijker zijn wanneer u een snelkoppeling van het programma in het Dock had staan.

Figuur 3.13 Teksteditor in de Finder

Om dat te bewerkstelligen openen we de Finder, klikken eenmaal op **Programma's** in de linkerkolom, en scrollen we naar beneden zodat Teksteditor in beeld komt. Vervolgens hanteren we wederom de techniek van het slepen. Plaats de muiswijzer op het woord *Teksteditor* net als in figuur 3.13. Nu sleept u dit pictogram naar het Dock toe. Wanneer u goed kijkt, dan ziet u (als alles goed gaat) dat er een doorzichtig pictogram met uw muiswijzer 'meereist'. Plaats het pictogram gewoon tussen de andere snelkoppelingen in het Dock. De bestaande snelkoppelingen maken als vanzelf plaats voor de nieuweling (zie figuur 3.14).

Figuur 3.14 Een nieuw geplaatste snelkoppeling in het Dock

In paragraaf 15.1 wordt beschreven hoe het Dock kan worden aangepast voor mensen met een visuele beperking.

3.4 Een programma opstarten en afsluiten

Een programma opstarten

We starten een programma door eenmaal met de muis te klikken op de snelkoppeling in het Dock. In figuur 3.15 hebben we eenmaal geklikt op de snelkoppeling van Teksteditor. U ziet dat het pictogram even op en neer stuiterd tijdens de start.

U kunt een programma ook starten vanuit de Finder. Daarvoor dubbelklikt u op het bijbehorende programma. In figuur 3.13 ziet u het programma Teksteditor staan. Wanneer u hierop dubbelklikt, dan start het programma. Dubbelklikken is technisch gezien iets moeilijker uit te voeren dan een enkele klik.

Enkelklikken of dubbelklikken?

Een programma opstarten vanuit de Finder: *dubbelklikken*

Een programma opstarten vanuit het Dock: *enkelklikken*

In het begin is het openen van programma's door middel van dubbelklikken nog even lastig. Blijf hiermee geduldig oefenen, alle begin is moeilijk

.....

Figuur 3.15 Eenmaal klikken op Teksteditor in het Dock

Figuur 3.16 Het programma Teksteditor sluiten

Een programma afsluiten

Het afsluiten van een programma doet u via het menu. Klik met de muis op het menu **Teksteditor** linksboven in het beeldscherm zoals getoond in figuur 3.16. Kies voor het menu-item **Stop Teksteditor** en klik er eenmaal op.

3.5 Updates installeren

De software van uw computer heeft onderhoud nodig. Er zijn steeds aanpassingen nodig om uw systeem goed te laten werken.

Indien uw computer is aangesloten op internet, dan zoekt het systeem vanzelf de benodigde *updates*. Een update is een vernieuwde versie van software. Het is noodzakelijk dat u toestemming geeft om die updates op uw computersysteem te installeren.

Wanneer uw computer nieuwe updates gevonden heeft, ziet u het pictogram van Software-update op en neer springen in het Dock. Het proces vraagt op die manier om uw aandacht. Klik eenmaal op het update-pictogram.

Figuur 3.17 Uw besturingssysteem vindt nieuwe updates

Zonder uw expliciete toestemming kan bijna niets op uw computer worden geïnstalleerd. Dat is een veilig gevoel. Klik nu met de muis op **Installeer en herstart**.

Figuur 3.18 Uw wachtwoord invullen

Soms staat er alleen *Installeer*, maar nu vraagt het systeem toestemming voor twee handelingen. Het venster van figuur 3.18 verschijnt. Uw naam is reeds ingevuld. Verander hier niets aan. Vul daarna uw wachtwoord in.

Uw wachtwoord is ingesteld bij de installatie van uw Mac (zie hoofdstuk 1, stap 8). Het is makkelijk als u dit wachtwoord uit het hoofd kent. Terwijl u het wachtwoord intypt verschijnen er alleen puntjes. Dit is normaal. Uw wachtwoord is geheim, niemand kan over uw schouder meelesen! Daarna wordt om uw akkoordverklaring gevraagd. Klik met de muis op akkoord.

Figuur 3.19 U moet akkoord gaan met de voorwaarden

De updates worden nu vanzelf geïnstalleerd. Als laatste vraagt het systeem om te worden herstart. Klik met de muis op **Herstart**. Wacht gewoon tot de computer klaar is met zijn werk en onderbreek het niet. Wanneer uw computer klaar is met installeren, dan wordt het systeem zelf opnieuw gestart.

Figuur 3.20 Updates worden geïnstalleerd

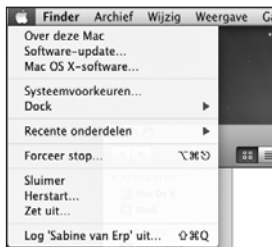

Figuur 3.21 Herstarten en klaar!

3.6 De computer uitzetten

Als u de computer uit wilt zetten, klikt u met de muis eenmaal op het Appel-symbool (🍏) helemaal linksboven in uw computerscherm. U kiest daarna voor het menu-item **Zet uit...** om de computer helemaal uit te zetten.

Bent u van plan om later op de dag nogmaals op uw computer te gaan werken, dan kunt u ook kiezen voor **Suimer**. De computer zal bij het eerstvolgende gebruik zeer snel herstarten. Wanneer u een laptop hebt, kunt u de computer in de sluimerstand zetten door het deksel neer te klappen. Bij het opnieuw openen van de laptop start het systeem binnen 1 seconde weer op. Dat is nog eens een snelle start!

Figuur 3.22 Afsluiten van de computer

Het **beginners-**boek voor de Mac

Het beginnersboek voor de Mac geeft alle informatie die een beginnende gebruiker nodig heeft om aan de slag te kunnen met de Mac. Alles wordt vanaf de basis uitgelegd.

Hoe maak je verbinding met het internet, hoe maak je een werkende e-mailaccount in het programma Mail. Hoe werkt het toetsenbord, hoe typ je een eenvoudige tekst, wat is het Dock, hoe werkt de Finder? Daarna wordt verder gegaan met Safari, Mail, iPhoto, iTunes, PhotoBooth en Adresboek. Hoe vind je een website op internet, hoe sla je een foto uit een e-mail op, hoe zet je muziek op een iPod, hoe druk je enveloppen/etiketten af vanuit adresboek?

Voor gebruikers die moeite hebben met lezen vanaf het scherm wordt er per onderdeel beschreven hoe letters en besturingselementen vergroot kunnen worden weergegeven. Er is ook aandacht voor situaties waarin zaken 'mislukken', wat gaat er fout, hoe los je het op. Tot slot geeft het laatste hoofdstuk tips voor het verhelpen van storingen aan uw computer.

Het beginnersboek voor de Mac is geschreven voor gebruikers die voor het eerst een Apple Macintosh gaan gebruiken. Ook oudere computergebruikers zullen veel baat bij dit boek hebben. De Mac heeft een duidelijke menustructuur en is eenvoudig te begrijpen. En met dit boek zullen beginners zullen zich helemaal snel thuis voelen op dit systeem.

Dit boek is gebaseerd op het besturingssysteem Mac Os X 10.5 (Leopard) en Mac Os X 10.6 (Snow Leopard) met iLife 11.

Over de auteur

Sabine van Erp (1959) geeft sinds 2002 computertrainingen en workshops. Ze heeft meerdere boeken geschreven over werken met een Mac. Website www.sabinevanerp.nl

ISBN 978 90 12 58281 0

NUR 980

9 789012 582810

www.academic-service.nl